

Avtalsplattform 2025

Avtalsplattformens syfte är att kortfattat beskriva förbundets långsiktiga avtalspolitiska mål och innehåller både förbundets övergripande avtalspolitiska målsättningar och en beskrivning av de ekonomiska förutsättningarna. Plattformen utgör grunden när yrkanden utformas i den kommande avtalsrörelsen.

Avtalspolitiska målsättningar

Ökad köpkraft

Lönen ska vara individuell och differentierad, grundad på långsiktiga och kända kriterier för lönesättningen. Ansvar, erfarenhet, engagemang, skicklighet, ledarskap och kompetens ska löna sig. Karriärstrukturen för läkare är en central del av lönebildningen, liksom ansvar för handledning, utbildning och forskning. Lönestrukturen ska stimulera till kompetensutveckling och därmed till att individen kan ta ansvar och bidra till verksamhetens utveckling.

Läkarförbundet anser att studenterna redan tidigt i sin utbildning är ett värdefullt bidrag till hälso- och sjukvården. Förbundets statistik visar tydligt att läkare tidigt i karriären (dvs innan specialistbevis) haft en sämre löneutveckling än övriga läkare vilket därför behöver uppmärksammas i kommande avtalsrörelse.

Läkarförbundet ser ett ökat behov av fler utbildningstjänster. De är idag för få vilket påverkar lönebildning och livslön på ett negativt sätt i och med en försenad karriär.

Hållbart arbetsliv

Förbundet har i Strategi 2025 fastställt att ett hållbart arbetsliv och en ökad köpkraft är målsättningar vi ska jobba mot för att kunna stödja medlemmarna på bästa sätt.

För att uppnå ett hållbart arbetsliv krävs bland annat en rimlig arbetsbelastning, arbetstider som medger återhämtning, balans mellan arbete och fritid och arbetsplatser som är fria från kränkningar, diskriminering och sexuella trakasserier. Det ska vara självklart att förutsättningar för ett hållbart arbetsliv finns oavsett i vilken livsfas våra medlemmar befinner sig i. Det är enligt förbundet avgörande grundförutsättningar för en bra arbetsmiljö och för att orka ett helt arbetsliv.

För att få tid för patienter och för återhämtning behövs tillräckliga resurser och personal vilket är basala förutsättningar för både arbetsmiljö och patientsäkerhet.

Förbundets arbetsmiljöpolicy slår fast:

- Arbetsmiljöarbetet på den enskilda arbetsplatsen ska vara en del av verksamheten
- Förebyggande arbetsmiljöarbete lönar sig
- Ledarskapet är avgörande för framtidens vård
- Digitala arbetsverktyg ska underlätta arbetet
- Rimliga arbetstider under hela yrkeslivet

Kollektivavtalets ställning

Läkarförbundet anser att det är viktigt med centrala kollektivavtal med möjlighet att göra lokala anpassningar i lokala kollektivavtal. Att även den enskilde individen kan träffa överenskommelser med sin chef är något förbundet är positiv till, såvida det är lämpligt och inte ger sämre villkor än de centrala och lokala avtalen. Det centrala avtalets möjlighet för enskild medlem att komma överens med sin chef om att inte ha kvar rätten till övertidskompensation är till exempel något som tillämpas fel hos flera arbetsgivare vilket leder till sämre villkor än avtalen. Förbundet arbetar aktivt för att gällande kollektivavtal ska ge bästa möjliga villkor och förutsättningar för medlemmarna samt upprätthålla den svenska modellen.

Löneavtalet ska säkerställa att lokalföreningarna ges inflytande över löneöversynsprocessen samt att medlemmarna ges möjlighet till inflytande över den egna lönebildningen.

Löneavtalets bestämmelser ska utformas så att de ger förutsättningar till ökade reallöner.

Ekonomiska förutsättningar

Enligt prognoser kommer lågkonjunkturen att nå botten under 2024 och mot slutet av året beräknas den ekonomiska återhämtningen inledas. Lågkonjunkturen kommer att påverka arbetsmarknaden i större omfattning än tidigare och arbetslösheten toppar på drygt 8 procent. Samtidigt är kompetensförsörjningen till den offentliga sektorn en utmaning och vi bedömer att arbetsmarknaden för läkare inte kommer att påverkas.

Inflationen har fallit tillbaka snabbt den senaste tiden och nedgången fortsätter under 2024.

Mätt med konsumentprisindex med fast ränta (KPIF) når inflationen 1,2 procent under slutet av året. En reallöneökning verkar vara på god väg att uppnås. Vi ser även att en serie räntesänkningar är att vänta, och att konjunkturen börjar återhämta sig i slutet av året.

För landets regioner och kommuner ser de ekonomiska förutsättningarna för 2025 ljusare ut i och med effekterna av lägre räntor, en förväntad ökad tillväxt och minskade pensionskostnader till följd av lägre inflation.

Under avtalsrörelsen 2025 kommer avtalen i privat och offentlig sektor att löpa ut samtidigt.

Utifrån avtalsplattformen kommer förbundet att verka för ökad köpkraft över tid, en bättre arbetsmiljö samt attraktiva kollektivavtal i kommande avtalsrörelse.